

SÖMN - Körkortsintyg

Förändringar sedan föregående version

Nytt styrande dokument.

Bakgrund och syfte

Obstruktivt sömnapné syndrom (OSA) medför upprepade andningsuppehåll under sömn, vilket kan leda till fragmenterad sömn, uttalad dagtrötthet och nedsatt vakenhet. Detta kan påverka reaktionsförmåga och uppmärksamhet och är associerat med en ökad risk för trafikolyckor, särskilt vid obehandlad måttlig–svår OSA.

Enligt gällande körkortslagstiftning och föreskrifter från Transportstyrelsen ska körkortsinnehavare uppfylla fastställda medicinska krav. Måttlig–svår OSA i kombination med påtaglig dagtrötthet kan utgöra hinder för körkortsinnehav tills effektiv behandling har insatts och tillståndet är under kontroll. Läkare har skyldighet att informera patienten om eventuellt körförbud och, i vissa fall, anmälningsplikt.

Kraven skiljer sig mellan behörighetsgrupper. För grupp I (personbil, motorcykel) kan medicinsk uppföljning ske med längre intervall när tillståndet är stabilt och välbehandlat. För grupp II och III (tung lastbil, buss och taxiförarlegitimation) är kraven striktare, med tätare uppföljning och högre krav på dokumenterad behandlingseffekt, mot bakgrund av den större trafiksäkerhetsrisken.

Vid bedömning är det inte enbart diagnosen som är avgörande, utan graden av dagtrötthet, behandlingsstatus, följsamhet samt dokumenterad behandlingseffekt. Patienter med adekvat behandling och god följsamhet uppfyller i regel de medicinska kraven för körkort.

Sömnmedicinsk avdelning ansvarar för att bistå patienter under pågående behandling för obstruktivt sömnapné syndrom (OSAS) med intyg till Transportstyrelsen.

Förutsättningar

Läkare inom verksamhet Specialistmedicin, område 6, Sahlgrenska Universitetssjukhuset ansvarar för att arbete utförs enligt denna rutin.

Vårdenhetschef på Sömnmedicinsk avdelning ansvarar för att rutinen är känd och följs.

Verksamhetschefen ansvarar för att rutinen finns och följer gällande författningar/lagar.

Utförande

Patienten beställer själv intyg via funktionen "Begär körkortsintyg" i 1177.

Patienten utfyller i 1177 Epworth Sleepiness Scale (ESS) samt har möjlighet att skriva en kommentar rörande hur behandlingen fungerar.

1. Administratör fördelar ärendet i funktionslådan "Körkortsintyg"
2. Vårdpersonal öppnar ärendet i 1177.
3. Vårdpersonal skapar en journal enligt TIK-mall "Körkortsintyg" (Bilaga 1)
 - a. Vårdpersonal utfyller journal enligt mall.
4. Vårdpersonal gör en behandlingskontroll. Som regel görs en årskontroll (365 dagar). Har patienten haft en pågående behandling i mindre än ett år görs en 90 dagars kontroll.
5. Vårdpersonal tar ställning till om patienten har en acceptabel behandlingskontroll och journalför det enligt mall.

- a. Acceptabel behandlingskontroll innebär att patienten använder förskrivna CPAP-behandling minst 4 timmar per natt under minst 70% av nätterna (dvs minst 4 timmar/natt i minst 5 av 7 nätter) samt att patienten upplyser ESS <10.
- b. Vid god behandlingskontroll: Vårdpersonal utfyller standardbrev enligt mall "Körkortsintyg" i Melior.
 - i. Välj KORR/INTYG i journalmappen -> Välj "NY" -> Välj i rulllist "typ av dokument" -> Körkortsintyg -> Tryck "Skriv"
 - ii. Följande upplysningar skall anges: Behörigheter, Grad av sömnapné (lindrig: AHI 5–14,9/h; måttlig: 15–29,9/h; svår: ≥ 30 /h), vilket år patienten fick konstaterat diagnosen samt vilket datum behandlingskontrollen gjordes.
 - iii. Brevet skrivs ut och läggs för underskrift i facket "Intyg" på Sömnöverläkarmottagningen.
- c. Vid bristande behandlingskontroll: Kopia av journalanteckning läggs i facket "Intyg" på Sömnöverläkarexpeditionen.

Uppföljning

Uppföljning, utvärdering och revidering av rutindokumentet ska ske vid behov, dock senast två år efter godkännande. Ansvar för revidering har vederbörande linjechef eller av denne utsedd person.

Relaterad information

- McNicholas WT, van der Werf YD, Hartley S, Philip P; study collaborators in the Assembly of National Sleep Societies and other National Representatives. Implementation of European national driving regulations for obstructive sleep apnoea: challenges and recommendations. Eur Respir J. 2025 Jul

24;66(1):2402484. doi: 10.1183/13993003.02484-2024.

PMID: 40341050; PMCID: PMC12287604.

- https://www.transportstyrelsen.se/sv/vagtrafik/korkort/ta-korkort/medicinska-krav/?utm_source=chatgpt.com

Tillämpliga lagar, föreskrifter eller externa riktlinjer

- Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om medicinska krav för innehav av körkort m.m. (TSFS 2010:125, med senare ändringar), kapitel 12 (Sömnstörningar), vilka implementerar Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/126/EG med ändringsdirektiv 2014/85/EU.

Arbetsgrupp

Rutinen är framtagen av Joel Bergqvist, VÖL, Sömnmedicinsk avdelning, Sven Svedmyr, Specialistläkare och Jeanette Sundberg, Sektionsledare Sömnmedicinsk avdelning.

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Verksamhet Specialistmedicin, Sömnmedicinsk avdelning

Innehållsansvar: Joel Bergqvist, (joebe3), Överläkare

Granskad av: Maria Petersen, (marwa43), Vårdenhetschef, Haris Durakovic, (hardu1), Specialistläkare

Godkänd av: Björn Lindkvist, (bjoli6), Verksamhetschef

Dokument-ID: SU9788-135611145-213

Version: 1.0

Giltig från: 2026-06-26

Giltig till: 2028-06-26